

Hutbe, 24.01.2020

Sanal Âlemde Müslümanca Davranmak

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمَ مَا تَوْسُوْسُ بِهِ نَفْسُهُ ح

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ *

﴿إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدًا

وَقَالَ النَّبِيُّ الْمُحْتَرَمُ ﷺ: «اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ.

وَاتَّبِعِ السَّبِيَّةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا. وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقِي حَسَنًا»

Değerli Müminler!

Okuduğumuz âyet-i kerîmede Yüce Mevlamız “Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız. Üstelik, biri insanın sağ tarafında, biri sol tarafında oturmuş iki alıcı melek de (onun yaptıklarını) alıp kaydetmektedir.”¹ diye buyurmaktadır. Bizi yaratan ve içimizden geçen her şeyi detayına varıncaya kadar bilen Rabbimiz, günah ve sevaplarımızı yazmak ile mükellef ve her zaman yanımızda bulunan, kirâmen kâtibin diye bildiğimiz yazıcı melekleri görevlendirmiştir. İster büyük ister küçük olsun, bütün amellerimiz yazıldığına göre, Peygamber Efendimiz ﷺ’in şu hadîs-i şerifi kulağımıza küpe olsun: “Nerede olursan ol, Allah’tan sakın; kötü amel işledikten sonra (hemen) salih bir amel işle ki, (günah) silinsin ve insanlarla güzel ahlak ile muamelede bulun.”²

Değerli Cemaat!

Bu nebevî tavsiyeler, günlük hayatımız için çok büyük bir önem arz etmektedir. Derin manaları aktaran bu sözler, aynı zamanda sanal âlemde ve özellikle sosyal medyada sergilememiz gereken davranışlarımızın haritasını da çizmektedir. Çağımızın getirdiği büyük bir imkânı ve aynı ölçüde büyük bir imtihanı olan sosyal medya, yapısı itibarıyla insanlık tarihinde görülmemiş gelişmelere vesile olmuştur. Gösteriş, haset, vakit israfı, günahları açığa vurmak, internet bağımlılığı ve dilin afetleri gibi hususlarda kayda değer bir artış müşahade edilmektedir.

Muhterem Müminler!

Hiç şüphesiz, Resûl-i Ekrem ﷺ Efendimizin; “Nerede olursan ol, Allah’tan sakın.” uyarısı, sosyal medyadaki faaliyetlerimiz için de geçerlidir ve haram bildiğimiz hususlar, elbette sosyal medya ortamında da haramdır.

Hayâ bağlamında mesela, karşı cinse zaruret dışında bakmak ve irtibata geçmek de buna dâhildir. Ayrıca, sosyal medya artık kişisel günahların övünerek paylaşıldığı bir ortama dönüşmüştür. Müslüman gençler bile – ister erkek ister kız olsun – mesela bazı nargile kafeleri gibi her türlü kötülüğün bulunduğu yerlerde buluşup görüntülerini sosyal medyada paylaşmaktadır ve dolayısıyla bütün dünyayı günahlarına şahit tutmaktadırlar. Bu hususta Resûlullah ﷺ bizleri; “Günahlarını açığa vuranlar müstesna, bütün ümmetimin affolunur.”³ buyurarak uyarmıştır. Aynı şekilde, dilin afetlerinden olan gıybet, nemime (söz taşımak), yalan, hakaret ve küfür gibi hastalıklara özellikle sosyal medya ortamında çokça rastlamaktayız. Hâlbuki, Peygamber Efendimiz ﷺ; “Allah ve ahiret gününe iman eden kimse, ya hayır konuşsun ya da sussun.”⁴ buyurarak bizleri bunların hepsinden sakındırmıştır. Kısmen yanlış isimler ve sahte profiller kullanarak yapılan bu faaliyetler, asla müminin ahlakıyla bağdaşmaz. Sosyal medya platformlarında ayrıca, zaman zaman hiçbir değeri olmayan tartışmalara da şahit olmaktayız. Peygamberimiz ﷺ ise şöyle buyurmaktadır: “Haklı olduğu hâlde tartışmayı bırakana, cennetin etrafında; şaka amaçlı olsa bile yalanı terk edene, cennetin ortasında ve ahlakını güzelleştirene cennetin en yüksek yerinde bir ev garanti ederim.”⁵

Aziz Cemaat!

Rakam vermek gerekirse, artık mesela Almanya’da ortalama herkes günün 200 dakikasını internette geçirmekte ve küçümsenmez oranda boş ve faydasız içeriklerle vaktini israf etmektedir. Netice olarak asıl sorumluluklar çoğu zaman ihmal edilmektedir. Peygamber Efendimiz ﷺ buyurur ki: “Kendini ilgilendirmeyen (söz ve lüzumsuz işleri) terk etmesi, kişinin iyi Müslüman oluşundandır.”⁶ Bu mühim kaideye uyulmadığı takdirde internet bağımlılığının önüne geçmek çok zordur.

Rabbimiz bizleri, asrımızın imkânlarını hayırlı işlere kullananlardan eylesin; her türlü hataya düşmekten korusun. Amin.

¹ Kâf suresi, 50:16-17

² Tirmizî, Bir, 55, H.No: 1987

³ Buhârî, Edep, 60, H.No: 6069; Müslim, Zühd, 8, H.No: 2990

⁴ Buhârî, Edep, 85, H.No: 6136; Müslim, İmân, 19, H.No: 47

⁵ Ebû Dâvûd, Edep, 8, H.No: 4800

⁶ Muvatta, Husnu'l-Huluk, 3, H.No: 1638